

[Anker Lau.]

gave konsekvent at fremstille vort stolte landbrug så ufordelagtigt som muligt. Man lægger ligefrem ofte landbruget og landbefolkningen for hød og kalder dette vort hovederhverv for et glubsk erhverv, et asocialt erhverv, et erhverv, der lever på byernes bekostning o. s. v., hvad vi alle ved ikke er rigtigt. Det omvendte er snarere tilfældet, da landbrugseksportens valuta er forudsætningen for, at byernes erhvervsliv overhovedet kan eksistere. $\frac{3}{4}$ af landets valutaindtægt kommer fra landbruget, og i disse tider, hvor vi alle forstår valutaens betydning, skulle der vel være mulighed for, at vi forstår betydningen af fællesskabet med Danmarks landbrug.

Vi virker således for at skabe balance i tingene, således at land og by kan forstå hinanden og respektere hinanden, ikke blot i de glade dyrskuedage på Bellahøj, men til stadighed. En sådan fællesskabsfølelse ville være en fantastisk styrke i det danske folkelegeme.

Men der er også sat mange skel indadtil i vort bysamfund. Jeg behøver jo blot at nævne skellene mellem arbejdere og arbejdsgivere, mellem lejere og ejere, mellem erhverv og landbrugere. Altsammen skel, som er fremkaldt af de større eller mindre økonomiske modsætninger, hvorefter grupperne organiseres og bruges politisk.

Men når vi alle ønsker sundhed i statens og borgernes økonomi, og når vi ser bort fra partipolitiske interesser, må vi dog vist alle erkende, at disse skel er trukket urimeligt skarpt op og er uden dybere menneskelig mening. Det er da helt urimeligt, at en mand, fordi han bor i en lejet lejlighed, skulle føle sig tilknyttet socialdemokratiet eller kommunisterne. Det skulle jo gerne være andre og større ting, der er afgørende for ens politiske tilhørsforhold, ellers ser det virkelig alt for sort ud for dansk folkestyre.

Rigsdagen har den opgave at skabe retsregler for samfundslivet, og retsregler kan ikke være afhængige af, om den ene eller den anden gruppe er de fleste. I et retssamfund må der også være noget, der hedder ret, selv for det mindste mindretal, og det er da betragtninger som denne, der f. eks. er bestemmende for vor stilling til hele vor huslejelovgivning.

Når vi så stærkt, som vi ofte har gjort det, har talt det frie erhvervslivs sag, er det mindre for erhvervslivets interessers skyld, end det er af hensyn til samfundets forsyning med de flest mulige og de billigst

mulige livsgoder. Jeg har før fremhævet, at for os er erhvervene at vurdere som folkets næringsveje, hvorigennem folket skaffer sig indtægter, der igen giver os evne til forbrug. Skal vi alle have et stigende behov tilfredsstillet, må der produceres, handles, arbejdes. Dette betyder, at næringsvejene må holdes åbne for folket, konkurrencen gøres lige og træde i stedet for priskontrollen og varedirektoratet.

Disse enkle grundsætninger har ligget til grund for vore standpunkter til den række af love, der bestemmer erhvervenes udvikling og struktur. Erhvervenes frie udfoldelse har jo også en stor social betydning, fordi det giver de fleste mulighed for at klare sig selv og skaffer midlerne til den sociale lovgivning, der herefter er nødvendig. På disse erhvervsmæssige områder har vi i denne vinter lidt skuffelser på baggrund af regeringens gentagne forsikringer om, at restriktionerne skal ophæves. Med restriktioner tænker jeg ikke på rationeringer og den slags. Dem tvivler jeg ikke på at regeringen vil ophæve. De er altfor generende for altfor mange mennesker. Nej, jeg tænker på de love, der er bestemmende for erhvervenes vilkår og struktur, vareforsyningsloven, prisloven, eksportloven o. s. v. Og her har vi ikke mærket den mindste afviklingsvilje fra regeringens side.

Regeringens politik er jo tilkendegivet gennem lovene, som de forelægges, og her har linien stadig været at fastholde herredømmet over alle landets erhvervsdrivende borgere i de mindste detaljer. Bemyndigelserne kræves opretholdt i fuldt omfang, og Danmarks økonomi og de enkelte menneskers skæbne kræves stadig lagt i administrationens hænder. Derimod er lovene, som de vedtages ved tredje behandling, udtryk for rigsdagens flertals vilje til afvikling, og det har været en vis tilfredsstillelse, at flertallet har skrevet lov efter lov om, således at afviklingsviljen fra rigsdagens side er klar.

Når det imidlertid drejer sig om bemyndigelseslove, så spiller dog deres administration en afgørende rolle, og også af den grund må jeg beklage den behandling, der sidst blev vareforsyningsloven til del. Den var ikke rigsdagen værdig. Man løb fra det hele og overlod denne lov sammen med prisloven til behandling i en kommission. Nu lykkedes det trods alt at få et fremskridt med hensyn til prisloven, men det skyldes jo ikke kommissionen, og vi er vel ikke få, der med bange anelser ser hen til, hvad kommissionen vil komme med